

DIREKTYVOS

KOMISIJOS DELEGUOTOJI DIREKTYVA (ES) 2017/593

2016 m. balandžio 7 d.

kuria papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES nuostatos dėl klientams priklausančių finansinių priemonių ir lėšų apsaugos, produktų valdymo pareigų ir taisyklių, taikomų mokesčių, komisinio atlyginimo arba bet kokios piniginės ar nepiniginės naudos teikimui arba gavimui

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES ⁽¹⁾, ypač į jos 16 straipsnio 12 dalį ir 24 straipsnio 13 dalį,

kadangi:

- (1) Direktyva 2014/65/ES nustatytas visapusiškas režimas, kuriuo siekiama užtikrinti investuotojų apsaugą;
- (2) svarbi to režimo dalis – klientų finansinių priemonių ir lėšų apsauga, t. y. investicinės įmonės yra įpareigosios nustatyti tinkamas priemones investuotojų nuosavybei ir teisėms, susijusioms su investicinei įmonei patikėtais vertybiniais popieriais ir lėšomis, apsaugoti. Investicinės įmonės turėtų būti nustačiusios tinkamas ir konkrečias priemones, skirtas klientų finansinių priemonių ir lėšų apsaugai užtikrinti;
- (3) siekiant papildomai patikslinti reguliavimo sistemą ir taip užtikrinti investuotojų apsaugą ir didesnę aiškumą klientams, taip pat laikantis bendros strategijos skatinti darbo vietų kūrimą ir augimą Sąjungoje taikant integruotą teisinę ir ekonominę sistemą, kuri iš tikrųjų veikia ir kurioje visiems sudaromos vienodos sąlygos, Komisija yra įgaliota priimti išsamias taisykles, kuriomis mažinama konkreti rizika investuotojų apsaugai arba rinkos vientisumui;
- (4) kai investicinė įmonė klientų vardu turimas lėšas įneša į reikalavimus atitinkantį pinigų rinkos fondą, tame pinigų rinkos fonde laikomi investiciniai vienetai arba akcijos turėtų būti laikomi pagal klientams priklausančių finansinių priemonių laikymo reikalavimus. Turėtų būti reikalaujama, kad klientai duotų aiškų sutikimą, kad tos lėšos būtų įneštos. Vertinant pinigų rinkos priemonės kokybę neturėtų būti mechanškai pasikliaujama išorės reitingais. Tačiau jei kuri nors EVPRI įregistruota ir prižiūrima agentūra, suteikusi tos priemonės reitingą, ji sumažina iki mažesnio negu du aukščiausi trumpalaikiai kredito reitingai, valdymo įmonė turėtų atlikti naują pinigų rinkos priemonės kredito kokybės vertinimą, kad užtikrintų, jog ji ir toliau būtų aukštos kokybės;
- (5) siekiant sumažinti įvairiems padaliniais išskirstytos atsakomybės riziką, visų pirma didelėse ir sudėtingose įmonėse, ir ištaisyti netinkamą padėtį, kai įmonės neturi bendro priemonių, skirtų savo pareigoms vykdyti, vaizdo, turėtų būti paskirtas vienas pareigūnas, bendrai atsakingas už klientų finansinių priemonių ir lėšų apsaugą. Tas vienas pareigūnas turėtų turėti pakankamai gebėjimų ir įgaliojimų, kad galėtų veiksmingai ir be kliūčių vykdyti pareigas, įskaitant pareigą atsiskaityti įmonės vyresniajai vadovybei už priežiūrą, ar įmonė veiksmingai laikosi klientų turto apsaugos reikalavimų. Paskirtajam vienam pareigūnui neturėtų būti draudžiama atlikti papildomų vaidmenų, kai tai jam neklaido veiksmingai vykdyti pareigų, susijusių su klientų finansinių priemonių ir lėšų apsauga;
- (6) Direktyva 2014/65/ES reikalaujama, kad investicinės įmonės saugotų klientų turtą. Direktyvos 2014/65/ES 16 straipsnio 10 dalimi įmonėms draudžiama sudaryti su mažmeniniais klientais susitarimus dėl finansinio įkaito, kuriais perleidžiama nuosavybės teisė (angl. *title transfer collateral arrangements*, TTCA) ir kurių tikslas – apdrausti

⁽¹⁾ OL L 173, 2014 6 12, p. 349.

ar kitaip užtikrinti esamus ar būsimus, faktinius arba neapibrėžtuosius ar numatomus įsipareigojimus. Tačiau investicinėms įmonėms nedraudžiama TTCA sudaryti su nemažmeniniais klientais. Todėl kyla rizika, kad be papildomų nurodymų investicinės įmonės dirbdamos su nemažmeniniais klientais galėtų TTCA naudoti dažniau, nei būtų pagrįstai pateisinama, – tai kenktų bendram režimui, kuris nustatytas klientų turtui apsaugoti. Todėl, turint omenyje TTCA poveikį įmonių pareigoms klientų atžvilgiu ir siekiant užtikrinti, kad nebūtų pakenkta apsaugos ir atskyrimo taisyklėms pagal Direktyvą 2014/65/ES, investicinės įmonės turėtų apsvarstyti nemažmeniniams klientams naudojamų susitarimų dėl finansinio įkaito, kuriais perleidžiama nuosavybės teisė, tinkamumą atsižvelgdamos į kliento įsipareigojimų įmonei ir kliento turto, dėl kurio sudaromi TTCA, santykį. Santykiuose su nemažmeniniais klientais įmonės turėtų būti leidžiama TTCA naudoti tik tuomet, jei jos įrodo TTCA tinkamumą to kliento atžvilgiu ir atskleidžia informaciją apie susijusią riziką ir TTCA poveikį jo turtui. Įmonės turėtų turėti dokumentais pagrįstą TTCA naudojimo procesą. Įmonių gebėjimas su nemažmeniniais klientais sudaryti TTCA neturėtų sumažinti poreikio iš anksto gauti aiškų klientų sutikimą, kad būtų naudojamas klientų turtas;

- (7) tai, kad įrodomas tvirtas ryšys tarp įkaito, kuris perleidžiamas pagal TTCA, ir kliento įsipareigojimo, neturėtų trukdyti imti tinkamą užstatą už kliento įsipareigojimą. Taip investicinės įmonės ir toliau galėtų reikalauti pakankamo įkaito ir prireikus tai daryti sudarydamos TTCA. Ta pareiga užtikrinti ir įrodyti minėtą ryšį neturėtų trukdyti laikytis reikalavimų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 ⁽¹⁾ ir neturėtų drausti tinkamai naudoti TTCA vykdant neapibrėžtųjų įsipareigojimų sandorius arba atpirkimo sandorius, susijusius su nemažmeniniais klientais;
- (8) nors vykdant kai kuriuos vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorius gali prireikti perleisti klientų turto nuosavybės teisę, tokiomis aplinkybėmis investicinės įmonės neturėtų turėti galimybės sudaryti susitarimų, kurie draudžiami pagal Direktyvos 2014/65/ES 16 straipsnio 10 dalį;
- (9) siekiant klientams užtikrinti tinkamą apsaugą, susijusią su vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoriais (VPIFS), investicinės įmonės turėtų patvirtinti konkrečias priemones, skirtas užtikrinti, kad kliento turtą pasiskolinęs asmuo pateiktų tinkamą įkaitą ir kad įmonė stebėtų nuolatinį tokio įkaito tinkamumą. Investicinių įmonių pareiga stebėti įkaitą turėtų būti taikoma, jei jos yra VPIFS susitarimo šalis, įskaitant atvejus, kai jos veikia kaip agentas siekiant sudaryti VPIFS arba kai sudaromas trišalis išorės skolininko, kliento ir investicinės įmonės susitarimas;
- (10) klientai turėtų iš anksto duoti aiškų sutikimą, o investicinės įmonės – jį užregistruoti, kad investicinė įmonė galėtų aiškiai įrodyti, su kuo klientas sutiko, ir kad būtų aiškus kliento turto statusas. Tačiau nereikėtų nustatyti teisinio reikalavimo, kokia forma sutikimas gali būti duodamas, o registro įrašas turėtų būti suprantamas kaip bet koks įrodymas, priimtinas pagal nacionalinę teisę. Klientas sutikimą gali duoti komercinių santykių pradžioje, jei tik pakankamai aišku, kad klientas sutiko, jog būtų naudojami jo vertybiniai popieriai. Jei investicinė įmonė veikia gavusi kliento nurodymą paskolinti finansines priemones ir jei tai yra sutikimas, kad būtų sudarytas sandoris, investicinės įmonės turėtų turėti to įrodymą;
- (11) siekiant išlaikyti aukštą investuotojų apsaugos standartą, investicinės įmonės, įnešdamos klientų vardu turimas finansines priemones į trečiojoje šalyje atidarytą sąskaitą arba sąskaitas, turėtų tinkamai, apdairiai ir stropiai pasirinkti, paskirti ir periodiškai tikrinti trečiąją šalį ir susitarimus dėl tų finansinių priemonių laikymo ir apsaugos. Siekiant užtikrinti, kad finansinės priemonės būtų visą laiką tinkamai laikomos ir apsaugotos, investicinės įmonės, atlikdamos išsamų patikrinimą, taip pat turėtų atsižvelgti į kitų trečiųjų šalių, kurioms pradinė trečioji šalis, į kurią jos gali būti įnešusios finansines priemones, gali būti perdavusi funkcijas, susijusias su finansinių priemonių laikymu ir apsauga, kvalifikaciją ir reputaciją rinkoje;
- (12) jei investicinės įmonės klientų lėšas perduoda trečiajai šaliai, investicinė įmonė turėtų tinkamai, apdairiai ir stropiai pasirinkti, paskirti ir periodiškai tikrinti trečiąją šalį ir susitarimus dėl klientų lėšų laikymo ir apsaugos ir

⁽¹⁾ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

turėtų apsvarstyti poreikį diversifikuoti ir mažinti riziką, prirėkus kliento lėšas perduodant kelioms trečiosioms šalims, kad būtų apsaugotos klientų teisės ir kuo labiau sumažinta nuostolių ir netinkamo naudojimo rizika. Investicinės įmonės neturėtų apeiti savo pareigos apsvarstyti diversifikavimo galimybę reikalaujamos, kad klientai atsisakytų apsaugos. Diversifikavimo reikalavimas turėtų būti taikomas klientų lėšoms, įnešamoms pagal šios direktyvos 4 straipsnį. Diversifikavimo reikalavimai neturėtų būti taikomi klientų lėšoms, kurios trečiajai šaliai perduodamos vien tik siekiant klientui įvykdyti sandorį. Todėl, jei investicinė įmonė kliento lėšas yra pervedusi į sandorio sąskaitą, kad klientui įvykdytų konkretų sandorį, tokioms lėšoms diversifikavimo reikalavimas neturėtų būti taikomas, pvz., jei įmonė lėšas yra pervedusi pagrindinei sandorio šaliai arba biržai, kad sumokėtų garantinę įmoką;

- (13) siekiant užtikrinti, kad klientų lėšos būtų tinkamai apsaugotos, kaip reikalaujama Direktyvos 2014/65/ES 16 straipsnio 9 dalimi, būtina nustatyti klientų lėšų, kurios gali būti įnešamos į tai pačiai grupei priklausančią kredito įstaigą, procentinės dalies konkretų apribojimą. Taip turėtų gerokai sumažėti potencialių kolizijų su išsamaus patikrinimo reikalavimais ir būtų mažinama užkrato rizika, būdinga tais atvejais, kai visos klientų lėšos įnešamos į kredito įstaigas, priklausančias tai pačiai grupei kaip ir investicinė įmonė. Nors tam tikromis aplinkybėmis gali būti proporcinga ir tikslinga investicinėms įmonėms tinkamai apsvačius situaciją kliento lėšas įnešti į subjektus, priklausančius jų pačių grupei, nacionalinės institucijos turėtų atidžiai stebėti, dėl kokių priežasčių klientų lėšos nėra diversifikuotai įnešamos į investicinės įmonės grupei nepriklausančius subjektus, kad nebūtų sukurta spragų, jei taikomas bendras grupės vidaus apribojimas;
- (14) siekiant apsaugoti nuo to, kad klientų finansines priemones ar lėšas nusavintų trečiosios šalys, bandančios susigrąžinti skolas ar mokesčius, kurie nėra kliento skolos ar mokesčiai, investicinės įmonės turėtų turėti galimybę su klientų turtui taikomomis teisėmis į užtikrinimo priemones, sulaikymo teisėmis ar įskaitymo teisėmis sutikti tik tuomet, jei to reikalauja trečiojoje valstybėje taikoma teisė. Klientams turėtų būti atskleista pakankamai pritaikyta informacija apie riziką, kad jie būtų išpėti apie konkrečią riziką, jiems kylančią tokiais atvejais;
- (15) siekiant išvengti galimos rizikos, kad bus nesilaikoma investuotojų apsaugos taisyklių, ir anksti ją sumažinti, investicinės įmonės, teikiančios ir platinančios finansines priemones, turėtų laikytis produktų valdymo reikalavimų. Taikant produktų valdymo reikalavimus, teikėjais turėtų būti laikomos investicinės įmonės, kuriančios, vystančios, išleidžiančios ir (arba) formuojančios finansines priemones, įskaitant atvejus, kai įmonės emitentės konsultuojamos dėl naujų finansinių priemonių pateikimo rinkai, o platintojais turėtų būti laikomos investicinės įmonės, siūlančios arba parduodančios finansines priemones ir paslaugas klientams;
- (16) subjektai, kuriems Direktyvos 2014/65/ES reikalavimai netaikomi, bet kurie gali turėti leidimą teikti investicines paslaugas pagal tą direktyvą, teikdami tokias paslaugas taip pat turėtų laikytis produktų valdymo reikalavimų, nustatytų pagal Direktyvą 2014/65/ES;
- (17) jei investicinė įmonė, kurianti, vystanti, išleidžianti ir (arba) formuojanti finansines priemones, taip pat dalyvauja platinant tuos produktus, turėtų būti taikomi ir teikėjams, ir platintojams nustatyti produktų valdymo reikalavimai. Nors tikslinės rinkos vertinimo ir platinimo strategijos nustatymo dubliuoti nereikia, įmonės turėtų užtikrinti, kad vienas tikslinės rinkos vertinimas ir platinimo strategijos nustatymas būtų pakankamai išsamus, kad atitiktų atitinkamas teikėjo ir platintojo pareigas šioje srityje;
- (18) atsižvelgiant į Direktyvoje 2014/65/ES nustatytus reikalavimus ir paisant investuotojų apsaugos, produktų valdymo taisyklės reikėtų taikyti visiems produktams, parduodamiems pirminėse ir antrinėse rinkose, nepriklausomai nuo teikiamo produkto ar paslaugos tipo ir reikalavimų, taikomų pardavimo vietoje. Tačiau tos taisyklės gali būti taikomos proporcingai, priklausomai nuo produkto sudėtingumo ir nuo to, kiek galima gauti viešai prieinamos informacijos, atsižvelgiant į priemonės pobūdį, investicinę paslaugą ir tikslinę rinką. Proporciumas reiškia, kad tos taisyklės galėtų būti santykinai paprastos tam tikriems paprastiems produktams, platinamiems remiantis vien tik pavedimų vykdymu, jei tokie produktai būtų suderinami su masinės mažmeninės rinkos poreikiais ir savybėmis;
- (19) tikslinės rinkos detalumo lygis ir kriterijai, naudojami tikslinei rinkai apibrėžti ir tinkamai platinimo strategijai nustatyti, turėtų priklausyti nuo produkto ir suteikti galimybę įvertinti, kurie klientai patenka į tikslinę rinką, pvz., tai padėtų atlikti nuolatinės peržiūros po finansinės priemonės pateikimo rinkai. Paprastesnių, įprastesnių

produktų tikslinė rinka galėtų būti identifikuota ne taip išsamiai, o sudėtingesnių produktų, kaip antai priemonių, kurioms galima taikyti gelbėjimo privačiomis lėšomis priemonę, arba mažiau įprastų produktų tikslinė rinka turėtų būti identifikuota išsamiau.

- (20) kad produktų valdymo pareigos būtų veiksmingos, platintojai turėtų periodiškai informuoti teikėjus apie savo patirtį, susijusią su produktais. Nors nereikėtų reikalauti, kad platintojai teikėjams praneštų apie kiekvieną pardavimo atvejį, jie turėtų teikti duomenis, kurie teikėjams būtini norint peržiūrėti produktą ir patikrinti, ar jis vis dar atitinka teikėjo apibrėžtos tikslinės rinkos poreikius, požymius ir tikslus. Atitinkama informacija galėtų apimti informaciją apie pardavimų kiekį ne teikėjo tikslinėje rinkoje, apibendrintą informaciją apie klientų tipus, gautų skundų santrauką arba, siekiant gauti atsiliepimų, teikėjo pasiūlytų klausimų uždavimą atrinktiems klientams;
- (21) siekiant pagerinti investuotojų apsaugą ir padidinti aiškumą klientams dėl jų gaunamų paslaugų kokybės, Direktyva 2014/65/ES papildomai apribota įmonių galimybė gauti arba mokėti paskatas. Tais tikslais reikėtų nustatyti išsamias paskatų gavimo arba mokėjimo sąlygas. Konkrečiai, reikėtų papildomai patikslinti ir įforminti sąlygą, kad paskatos turėtų gerinti paslaugos klientui kokybę. Siekiant to tikslo ir laikantis tam tikrų kitų sąlygų, reikėtų numatyti nebaigtiną sąrašą situacijų, kurios laikomos svarbiomis sąlygai, kad paskatos gerintų paslaugos atitinkamam klientui kokybę;
- (22) mokestis, komisinis atlyginimas arba nepiniginė nauda turėtų būti mokami arba gaunami tik tuomet, jei atitinkamam klientui teikiama papildoma arba aukštesnio lygio paslauga. Tai gali būti konsultacijų dėl investicijų, susijusių su įvairiomis tinkamomis finansinėmis priemonėmis, įskaitant tinkamą trečiųjų šalių teikiamų priemonių skaičių, arba galimybės gauti tas tinkamas finansines priemones teikimas arba konsultacijų, kurios nėra nepriklausomos, teikimas arba kartu su pasiūlymu klientui bent kartą per metus įvertinti tolesnį finansinių priemonių, į kurias klientas investavo, tinkamumą, arba kartu su kita nuolatine paslauga, kuri gali būti vertinga klientui. Taip gali būti ir nekonsultacinių paslaugų srityje, jei investicinės įmonės už konkurencingą kainą suteikia galimybę gauti įvairių finansinių priemonių, kurios gali atitikti kliento poreikius, įskaitant tinkamą trečiųjų šalių, neturinčių glaudžių ryšių su investicine įmone, teikiamų priemonių skaičių, kartu teikdamas, pvz., pridėtinės vertės priemones, kaip antai objektyvios informacijos priemones, kurios padeda atitinkamam klientui priimti sprendimus dėl investicijų arba jam sudaro sąlygas stebėti, modeliuoti ir koreguoti finansinių priemonių, į kurias jis investavo, asortimentą. Minėtos geresnės kokybės, kurią investicinė įmonė suteikia klientams, gaunantiems atitinkamą paslaugą, vertė turi būti proporcinga investicinės įmonės gautoms paskatoms;
- (23) nors investicinės įmonės, atitinkančios geresnės kokybės kriterijų, turėtų ir toliau išlaikyti aukštesnio lygio kokybę, tai neturėtų reikšti, kad jos privalo numatyti nuolat gerinti paslaugų kokybę;
- (24) taip pat reikėtų papildomai patikslinti investicinių įmonių pareigas klientams perduoti visus mokesčius, komisinius atlyginimus arba piniginę naudą, gautą iš trečiųjų šalių ir susijusią su nepriklausomomis konsultacijomis dėl investicijų arba portfelio valdymo paslaugomis. Nors įmonės paskatas turi perduoti kuo greičiau, nereikėtų nustatyti konkretaus termino, nes trečiųjų šalių mokėjimus investicinė įmonė gali gauti įvairiais momentais ir už kelis klientus vienu metu;
- (25) siekiant užtikrinti, kad klientai gautų išsamią atitinkamos informacijos apie teikiamas paslaugas apžvalgą, investicinės įmonės klientus turėtų informuoti apie jiems pervestus mokesčius, komisinius atlyginimus ar bet kokią piniginę naudą;
- (26) investicinės įmonės, teikiančios ir vykdymo, ir tyrimo paslaugas, turėtų nustatyti jų kainą ir jas teikti atskirai, kad būtų sudarytos sąlygos Sąjungoje įsteigtomis investicinėms įmonėms laikytis Direktyvos 2014/65/ES 24 straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatyto reikalavimo nepriimti ir neišskaičiuoti mokesčių, komisinio atlyginimo arba bet kokios piniginės ar nepiniginės naudos, kurią moka arba teikia trečioji šalis arba trečiosios šalies vardu veikiantis asmuo už paslaugos teikimą klientams;
- (27) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, susijusį su naujų taisyklių dėl paskatų gavimo ar mokėjimo taikymu, visų pirma investicinėms įmonėms, teikiančioms nepriklausomas konsultacijas dėl investicijų arba portfelio valdymo paslaugas, reikėtų papildomai išaiškinti dėl mokėjimo už tyrimus arba jų priėmimo. Visų pirma, jei už tyrimą investicinė įmonė moka ne tiesiogiai iš nuosavų išteklių, bet atlikdama mokėjimus iš atskiros mokėjimo už tyrimą sąskaitos, reikėtų užtikrinti tam tikras esmines sąlygas. Mokėjimo už tyrimą sąskaita turėtų būti finansuojama tik iš specialaus, kliento mokamo tyrimo mokesčio, kuris turėtų būti grindžiamas tik tyrimo biudžetu, nustatytu

investicinės įmonės ir nesusijusiu su klientų vardu įvykdytų sandorių apimtimi ir (arba) verte. Tas sąlygas turėtų visiškai atitikti visos veiklos priemonės, skirtos kliento tyrimo mokesčiui rinkti. Taikydama tokias priemones investicinė įmonė turėtų užtikrinti, kad tyrimo sąnaudos, finansuojamos iš klientų mokesčių, nebūtų susietos su kitų paslaugų arba naudos apimtimi ar verte arba naudojamos kitiems tikslams, pvz., vykdymo mokesčiams padengti;

- (28) siekiant užtikrinti, kad portfelio valdytojai ir nepriklausomi investicijų konsultantai tinkamai stebėtų už tyrimą mokamas sumas ir kad tyrimo išlaidos būtų patiriamos kuo labiau atsižvelgiant į kliento interesus, tikslinga nustatyti išsamius tyrimo išlaidų valdymo reikalavimus. Investicinės įmonės turėtų ir toliau pakankamai kontroliuoti bendras tyrimo išlaidas, klientų tyrimo mokesčių rinkimą ir mokėjimų nustatymą. Šiame kontekste tyrimas turėtų būti suprantamas kaip apimantis tyrimo medžiagą arba paslaugas, susijusias su viena ar keliomis finansinėmis priemonėmis ar kitu turtu arba finansinių priemonių emitentais ar galimais emitentais arba glaudžiai susijusias su konkrečiu sektoriumi ar rinka taip, kad jis padėtų susidaryti nuomonę apie to sektoriaus ar rinkos finansines priemones, turtą ar emitentus. To tipo medžiaga arba paslaugomis tiesiogiai arba netiesiogiai rekomenduojama arba siūloma investavimo strategija ir teikiama pagrįsta nuomonė apie esamą ar būsimą tokių priemonių ar turto vertę ar kainą arba kitais būdais teikiama analizė bei pradinės įžvalgos ir daromos išvados, grindžiamos nauja ar egzistuojančia informacija, kuri galėtų būti naudojama pasirenkant investavimo strategiją ir būti aktuali bei galinti pakelti investicinės įmonės klientų, kurie už tą tyrimą moka mokestį, vardu priimamų sprendimų vertę;
- (29) siekiant papildomo aiškumo dėl investicinių įmonių gaunamų paskatų, susijusių su nepriklausomomis konsultacijomis dėl investicijų arba portfelio valdymu, apribojimo ir dėl tyrimo taisyklių taikymo, taip pat tikslinga nurodyti, kaip nedidelės nepiniginės naudos išimtis gali būti taikoma tam tikrų kitų tipų informacijai ar medžiagai, gautai iš trečiųjų šalių. Visų pirma, trečiosios šalies pateikta rašytinė medžiaga, kurią užsakė ir apmokėjo įmonė emitentė arba galima emitentė savo naujai emisijai reklamuoti arba jei trečioji šalis pagal sutartį yra įpareigota ir gauna atlygį iš emitento tokiai medžiagai nuolat rengti, turėtų būti laikoma priimtina kaip nedidelė nepiniginė nauda, jei informacija apie tai atskleidžiama ir ta medžiaga viešai prieinama. Be to, neesminė medžiaga ar paslaugos, kurios yra trumpalaikių rinkos pokyčių komentarai, pvz., apie naujausius ekonominės statistikos duomenis arba bendrovių rezultatus arba informacija apie būsimą informacijos paskelbimą ar įvykius, kurią teikia trečioji šalis ir kuri yra tik trumpa jos pačios nuomonės apie tokią informaciją santrauka, kuri nėra pagrįsta ir kurioje nepateikta esminė analizė, jei, pvz., paprasčiausiai atkartojama nuomonė, grindžiama esama rekomendacija arba esmine tyrimo medžiaga ar paslaugomis, gali būti laikomos tokios apimtys ir pobūdžio informacija, susijusia su finansine priemone ar investicine paslauga, kad jos yra priimtina nedidelė nepiniginė nauda;
- (30) konkrečiai, bet kokia nepiniginė nauda, gaunama, kai trečioji šalis skiria vertingų išteklių investicinei įmonei, neturi būti laikoma nedidele ir turi būti laikoma trukdančia vykdyti investicinės įmonės pareigą veikti kuo labiau atsižvelgiant į kliento interesus;
- (31) šia direktyva laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų pagrindinių teisių ir principų, visų pirma teisės į asmens duomenų apsaugą, laisvės užsiimti verslu, teisės į vartotojų apsaugą, teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, ir ji turi būti taikoma atsižvelgiant į tas teises ir principus;
- (32) dėl techninių rekomendacijų, susijusių su šioje direktyvoje nustatytais taisyklėmis, konsultuotasi su Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija, įsteigta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1095/2010⁽¹⁾;
- (33) siekiant suteikti galimybę kompetentingoms institucijoms ir investicinėms įmonėms prisitaikyti prie šioje direktyvoje nustatytų naujų reikalavimų, kad jie galėtų būti taikomi veiksmingai ir rezultatyviai, šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę data ir taikymo data turėtų būti suderintos atitinkamai su Direktyvos 2014/65/ES perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo pradžios datomis;
- (34) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų valstybės narės pagrįstais atvejais išpareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos,

⁽¹⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS

1 straipsnis

Taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

1. Ši direktyva taikoma investicinėms įmonėms, valdymo įmonėms pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB ⁽¹⁾ 6 straipsnio 4 dalį ir alternatyvaus investavimo fondų valdytojams pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES ⁽²⁾ 6 straipsnio 6 dalį.
2. Taikant šios direktyvos II, III ir IV skyrius, nuorodos į investicines įmones ir finansines priemones apima kredito įstaigas ir struktūrizuotus indėlius, kiek tai susiję su visais reikalavimais, nurodytais Direktyvos 2014/65/ES 1 straipsnio 3 ir 4 dalyse.
3. Vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandoris – sandoris, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/2365 ⁽³⁾ dėl vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių ir pakartotinio naudojimo skaidrumo 3 straipsnio 11 punkte.
4. Reikalavimus atitinkantis pinigų rinkos fondas – kolektyvinio investavimo subjektas, kuris turi veiklos leidimą pagal Direktyvą 2009/65/EB arba kuriam taikoma priežiūra ir, jeigu taikytina, kuriam atitinkama institucija yra išdavusi veiklos leidimą pagal veiklos leidimą išdavusios valstybės narės nacionalinius įstatymus, ir kuris atitinka visas šias sąlygas:
 - (a) pagrindinis jo investavimo tikslas turi būti palaikyti subjekto grynojo turto vertę, kad ji būtų pastovi (neįskaitant pajamų) arba lygi investuotojų pradinio kapitalo ir pajamų sumai;
 - (b) siekdamas šio pagrindinio investavimo tikslo, jis privalo investuoti išimtinai į aukštos kokybės pinigų rinkos priemones, kurių terminas arba iki priemonės išpirkimo likęs terminas yra ne ilgesnis kaip 397 dienos arba kurių reguliariai koreguojamas pajamingumas atitinka šį terminą ir kurių vidutinis svertinis terminas yra 60 dienų. Šį tikslą jis taip pat gali pasiekti investuodamas į indėlius kredito įstaigose kaip į pagalbines priemones;
 - (c) jis privalo užtikrinti likvidumą, atlikdamas atsiskaitymą tą pačią arba kitą dieną.

Taikant b punktą, laikoma, kad pinigų rinkos priemonė yra aukštos kokybės, jeigu valdymo arba investicinė įmonė pati atlieka dokumentais pagrįstą pinigų rinkos priemonių kredito kokybės vertinimą, kuris leidžia laikyti, kad pinigų rinkos priemonė yra aukštos kokybės. Jei viena ar daugiau EVPRI įregistruotų ir prižiūrimų kredito reitingų agentūrų yra suteikusias tos priemonės reitingą, valdymo arba investicinei įmonei atliekant vidinį vertinimą reikėtų atsižvelgti, *inter alia*, į tuos kredito reitingus.

II SKYRIUS

KLIENTO FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR LĖŠŲ APSAUGA

2 straipsnis

Kliento finansinių priemonių ir lėšų apsauga

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės laikytųsi šių reikalavimų:
 - (a) jos privalo tvarkyti informaciją ir sąskaitas taip, kad bet kada ir nedelsdamos galėtų atskirti jose laikomą vieno kliento turtą nuo kito kliento turto ir nuo savo turto;
 - (b) jos privalo tvarkyti savo informaciją ir sąskaitas taip, kad būtų užtikrintas jų tikslumas ir visų pirma atitiktis finansinėms priemonėms ir lėšoms, turimoms klientų vardu, ir kad jos galėtų būti naudojamos kaip audito seka;

⁽¹⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).

⁽²⁾ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

⁽³⁾ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2365 2015 m. lapkričio 25 d. dėl vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių ir pakartotinio naudojimo skaidrumo ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 337, 2015 12 23, p. 1).

- (c) jos privalo reguliariai sutikrinti savo vidaus sąskaitas ir informaciją su trečiųjų šalių, kuriose laikomas tas turtas, sąskaitomis ir informacija;
- (d) jos privalo imtis reikiamų veiksmų, kad užtikrintų, jog kliento finansinės priemonės, įneštos į trečiąją šalį pagal 3 straipsnį, būtų atskiriamos nuo investicinei įmonei priklausančių finansinių priemonių ir nuo šiai trečiajai šaliai priklausančių finansinių priemonių pagal skirtingus trečiosios šalies apskaitos knygų sąskaitų pavadinimus arba kitas lygiavertes priemones, kuriomis pasiekiamas toks pat apsaugos lygis;
- (e) jos privalo imtis reikiamų veiksmų, kad būtų užtikrinta, jog kliento lėšos, įneštos pagal 4 straipsnį į centrinę banką, kredito įstaigą arba banką, kuris turi veiklos leidimą trečiojoje valstybėje, arba į reikalavimus atitinkantį pinigų rinkos fondą, būtų laikomos sąskaitoje arba sąskaitose, kurios nurodomos atskirai nuo bet kurių sąskaitų, naudojamų investicinės įmonės lėšoms laikyti;
- (f) jos privalo nustatyti tinkamas organizacines priemones, kad kuo labiau sumažintų kliento turto ar su tuo turtu susijusių teisių praradimo arba sumažėjimo riziką dėl netinkamo turto panaudojimo, sukčiavimo, blogo administravimo, netinkamo informacijos registravimo arba aplaidumo.

2. Jeigu dėl taikomų įstatymų, visų pirma įskaitant su turtu arba nemokumu susijusius įstatymus, investicinės įmonės negali laikytis šio straipsnio 1 dalies klientų teisėms apsaugoti, kad atitiktų Direktyvos 2014/65/ES 16 straipsnio 8 ir 9 dalių reikalavimus, valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės nustatytų priemones, kuriomis užtikrinama, kad klientų turtas būtų apsaugotas siekiant įgyvendinti šio straipsnio 1 dalies tikslus.

3. Jeigu pagal jurisdikcijos, kurioje laikomos kliento lėšos arba finansinės priemonės, taikomus įstatymus investicinės įmonės negali laikytis 1 dalies d arba e punkto, valstybės narės nustato reikalavimus, turinčius lygiavertį poveikį klientų teisių apsaugos atžvilgiu.

Kai pasikliaujama tokiais lygiaverčiais reikalavimais pagal 2 straipsnio 1 dalies d arba e punktą, valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės informuotų klientus, kad tokiais atvejais jiems netaikomos nuostatos, numatytos pagal Direktyvą 2014/65/ES ir šią direktyvą.

4. Valstybės narės užtikrina, kad kliento finansinėms priemonėms ar lėšoms taikomos teisės į užtikrinimo priemones, sulaikymo teisės ar įskaitymo teisės, kuriomis sudaromos sąlygos trečiajai šaliai parduoti kliento finansines priemones ar lėšas skoloms susigrąžinti ir kurios nėra susijusios su klientu arba paslaugų teikimu klientui, nebūtų leidžiamos, nebent to reikalauja trečiosios valstybės jurisdikcijoje, kurioje laikomos kliento lėšos ar finansinės priemonės, taikoma teisė.

Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, privalėdamos sudaryti susitarimus, kuriais sukuriama tokios teisės į užtikrinimo priemones, sulaikymo teisės ar įskaitymo teisės, atskleistų šią informaciją klientams, jiems nurodydamos su tokiais susitarimais susijusią riziką.

Jei įmonė suteikia kliento finansinėms priemonėms ar lėšoms taikomas teises į užtikrinimo priemones, sulaikymo teises ar įskaitymo teises arba jei įmonė informuota, kad jos suteiktos, jos užregistruojamos klientų sutartyse ir įmonės nuosavose sąskaitose, kad būtų aiškus kliento turto nuosavybės statusas, pvz., nemokumo atveju.

5. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės užtikrintų, jog su klientų finansinėmis priemonėmis ir lėšomis susijusi informacija būtų lengvai prieinama šiems subjektams: kompetentingoms institucijoms, paskirtiesiems nemokumo specialistams ir institucijoms, atsakingoms už žlugusių įstaigų pertvarkymą. Informacija, kuri turi būti prieinama, be kita ko, yra ši:

- (a) susijusios vidaus sąskaitos ir informacija, pagal kurią lengva identifikuoti kiekvieno kliento vardu laikomų lėšų ir finansinių priemonių likučius;
- (b) kur investicinės įmonės laiko klientų lėšas pagal 4 straipsnį, išsami informacija apie sąskaitas, kuriose laikomos klientų lėšos, ir apie atitinkamus susitarimus su tomis įmonėmis;
- (c) kur investicinės įmonės laiko finansines priemones pagal 3 straipsnį, išsami informacija apie sąskaitas, atidarytas trečiojoje šalyje, ir apie atitinkamus susitarimus su tomis trečiosiomis šalimis, taip pat išsami informacija apie atitinkamus susitarimus su tomis investicinėmis įmonėmis;
- (d) išsami informacija apie trečiąsias šalis, atliekančias susijusias (užsakomąsias) užduotis, ir išsami informacija apie užsakomąsias užduotis;
- (e) pagrindiniai įmonės asmenys, dalyvaujantys susijusiuose procesuose, įskaitant asmenis, atsakingus už priežiūrą, ar laikomasi įmonės reikalavimų dėl klientų turto apsaugos; ir
- (f) susitarimai, svarbūs siekiant nustatyti klientų turto nuosavybę.

3 straipsnis

Kliento finansinių priemonių įnešimas

1. Valstybės narės leidžia investicinėms įmonėms įnešti klientų vardu turimas finansines priemones į trečiojoje šalyje atidarytą sąskaitą arba sąskaitas su sąlyga, kad įmonės tinkamai, apdairiai ir stropiai pasirenka, paskiria ir periodiškai tikrina trečiąją šalį ir susitarimus dėl tų finansinių priemonių laikymo ir apsaugos.

Visų pirma valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės atsižvelgtų į trečiosios šalies kvalifikaciją ir reputaciją rinkoje ir bet kuriuos teisinius reikalavimus, susijusius su tų finansinių priemonių laikymu, kurie galėtų neigiamai paveikti klientų teises.

2. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, kai investicinė įmonė siūlo įnešti kliento finansines priemones į trečiąją šalį, ši investicinė įmonė finansines priemones į trečiąją šalį įneštų tik toje jurisdikcijoje, kurioje finansinių priemonių apsaugai kito asmens naudai taikomas specifinis reglamentavimas ir priežiūra, ir kad trečiajai šaliai būtų taikomas šis specifinis reglamentavimas ir priežiūra.

3. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės klientų vardu laikomų finansinių priemonių neįneštų į trečiąją šalį, esančią trečiojoje valstybėje, kurioje neregamentuojamas finansinių priemonių laikymas ir apsauga kito asmens naudai, jeigu neįvykdoma viena iš šių sąlygų:

- (a) dėl finansinių priemonių arba su tomis priemonėmis susijusių investicinių paslaugų pobūdžio jas reikia įnešti į trečiąją šalį, esančią toje trečiojoje valstybėje;
 - (b) kai finansinės priemonės laikomos profesionaliojo kliento vardu, tas klientas raštu paprašo, kad įmonė tas finansines priemones įneštų į trečiąją šalį, kuri yra toje trečiojoje valstybėje.
4. Valstybės narės užtikrina, kad reikalavimai pagal 2 ir 3 dalis taip pat būtų taikomi, kai trečioji šalis kurias nors savo funkcijas, susijusias su finansinių priemonių laikymu ir apsauga, yra perdavusi kitai trečiajai šaliai.

4 straipsnis

Kliento lėšų įnešimas

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, gavusios kliento lėšas, nedelsdamos įneštų tas lėšas į vieną arba daugiau sąskaitų, kurios atidarytos bet kurioje iš šių įstaigų:

- (a) centriniame banke;
- (b) kredito įstaigoje, turinčioje veiklos leidimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/36/ES ⁽¹⁾;
- (c) banke, turinčiame veiklos leidimą trečiojoje valstybėje;
- (d) reikalavimus atitinkančiame pinigų rinkos fonde.

Pirma pastraipa netaikoma kredito įstaigai, turinčiai veiklos leidimą pagal Direktyvą 2013/36/ES, jos laikomų indėlių, kaip apibrėžta toje direktyvoje, atžvilgiu.

2. Valstybės narės reikalauja, kad tais atvejais, kai investicinės įmonės neįneša klientų lėšų į centrinį banką, jos tinkamai, apdairiai ir stropiai pasirinktų, paskirtų ir periodiškai tikrintų kredito įstaigą, banką arba pinigų rinkos fondą, į kurį įneštos lėšos, ir tų lėšų laikymo susitarimus ir atlikdamos išsamų patikrinimą apsvaistytų tų lėšų diversifikavimo poreikį.

Valstybės narės visų pirma užtikrina, kad investicinės įmonės atsižvelgtų į tokių įstaigų arba pinigų rinkos fondų kvalifikaciją ir reputaciją rinkoje, siekdamos užtikrinti klientų teisių apsaugą, ir bet kuriuos teisinius arba norminius reikalavimus arba rinkos praktiką, susijusius su klientų lėšų laikymu, kurie galėtų neigiamai paveikti klientų teises.

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

Valstybės narės reikalauja iš investicinių įmonių užtikrinti, kad klientai duotų aiškų sutikimą, jog jų lėšos būtų įnešamos į reikalavimus atitinkantį pinigų rinkos fondą. Siekiant užtikrinti, kad ši sutikimo teisė būtų veiksminga, investicinės įmonės informuoja klientus, kad lėšos, įneštos į reikalavimus atitinkantį pinigų rinkos fondą, nebus laikomos pagal šioje direktyvoje nustatytus klientų lėšų apsaugos reikalavimus.

3. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, kliento lėšas įnešančios į tai pačiai grupei kaip ir investicinė įmonė priklausančią kredito įstaigą, banką ar pinigų rinkos fondą, apribotų lėšas, įnešamas į tokį grupės subjektą arba kelis tokius grupės subjektus, kad lėšos neviršytų 20 % visų tokių lėšų.

Investicinė įmonė gali nesilaikyti šio apribojimo, jei ji gali įrodyti, kad, atsižvelgiant į jos veiklos pobūdį, mastą bei sudėtingumą ir trečiųjų šalių siūlomą saugumą, aptartą ankstesnėje pastraipoje, bet kokiu atveju įskaitant nedidelį investicinės įmonės laikomų kliento lėšų likutį, reikalavimas pagal ankstesnę dalį yra neproporcingas. Investicinės įmonės periodiškai peržiūri vertinimą, atliktą pagal šią pastraipą, ir nacionalinėms kompetentingoms institucijoms praneša apie pradinį ir peržiūrėtą vertinimus.

5 straipsnis

Kliento finansinių priemonių naudojimas

1. Valstybės narės neleidžia investicinėms įmonėms sudaryti vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių susitarimų finansinių priemonių, kurias jos laiko kliento vardu, atžvilgiu arba kitaip panaudoti tokias finansines priemones savo arba kito asmens ar įmonės kliento naudai, jeigu netenkinamos abi šios sąlygos:

- (a) klientas iš anksto davė aiškų sutikimą, kad priemonės būtų panaudotos apibrėžtomis sąlygomis, kuris patvirtinamas aiškiu raštišku įrodymu su parašu arba lygiaverčiu būdu; ir
- (b) to kliento finansinių priemonių naudojimą riboja apibrėžtos sąlygos, su kuriomis klientas sutinka.

2. Valstybės narės neleidžia investicinėms įmonėms sudaryti vertybinių popierių įsigijimo finansavimo sandorių susitarimų finansinių priemonių, kurias jos laiko kliento vardu trečiosios šalies tvarkomoje bendroje sąskaitoje, atžvilgiu arba kitaip panaudoti finansines priemones, laikomas tokioje sąskaitoje savo arba kito asmens naudai, jeigu, be 1 dalyje nurodytų sąlygų, netenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- (a) kiekvienas klientas, kurio finansinės priemonės laikomos bendroje sąskaitoje kartu su kitų klientų finansinėmis priemonėmis, privalo iš anksto duoti aiškų sutikimą pagal 1 dalies a punktą;
- (b) investicinė įmonė privalo turėti sistemas ir kontrolės priemones, kuriomis užtikrinama, kad taip būtų panaudojamos tik tų klientų, kurie davė išankstinį aiškų sutikimą pagal 1 dalies a punktą, finansinės priemonės.

Investicinės įmonės įrašuose pateikiama išsami informacija apie klientą, kurio nurodymais finansinės priemonės buvo panaudotos, ir kiekvieno sutikimą davusio kliento panaudotų finansinių priemonių skaičių, kad būtų galima teisingai paskirstyti bet kokius nuostolius.

3. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės imtųsi tinkamų priemonių, kuriomis užkertamas kelias neleistinam klientų finansinių priemonių panaudojimui savo arba kito asmens naudai, pvz.:

- (a) sudarytų susitarimus su klientais dėl priemonių, kurių investicinėms įmonėms reikia imtis, jei kliento atidėjiniai jo sąskaitoje atsiskaitymo dieną nėra pakankami, pvz., atitinkamų vertybinių popierių skolinimo kliento vardu arba pozicijos likvidavimo;
- (b) investicinė įmonė atidžiai stebėtų, ar galės pateikti vertybinius popierius atsiskaitymo dieną, ir, jei tai neįmanoma, nustatytų taisomąsias priemones ir
- (c) atidžiai stebėtų ir nedelsiant pareikalautų, kad atsiskaitymo dieną ir vėliau būtų pateikti trūkstami nepateikti vertybiniai popieriai.

4. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės visų klientų atžvilgiu patvirtintų konkrečias priemones, skirtas užtikrinti, kad klientų finansinių priemonių skolininkas pateiktų tinkamą įkaitą ir kad įmonė stebėtų nuolatinį tokio įkaito tinkamumą ir imtųsi veiksmų, būtinų siekiant išlaikyti pusiausvyrą su klientų priemonių verte.

5. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės nesudarytų susitarimų, draudžiamų pagal Direktyvos 2014/65/ES 16 straipsnio 10 dalį.

6 straipsnis

Netinkamas susitarimų dėl finansinio įkaito, kuriais perleidžiama nuosavybės teisė, naudojimas

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės tinkamai apsvarstytų galimybę naudoti susitarimus dėl finansinio įkaito, kuriais perleidžiama nuosavybės teisė, atsižvelgdamos į santykį tarp kliento išpareigojimo įmonei ir kliento turto, dėl kurio įmonė sudaro susitarimus dėl finansinio įkaito, kuriais perleidžiama nuosavybės teisė, ir galėtų įrodyti, kad toks svarstymas įvyko.
2. Svarstydamas ir dokumentais patvirtindamas susitarimų dėl finansinio įkaito, kuriais perleidžiama nuosavybės teisė, naudojimo tinkamumą investicinės įmonės atsižvelgia į visus šiuos veiksnius:
 - (a) ar yra tik labai menkas sąryšis tarp kliento išpareigojimo įmonei ir susitarimų dėl finansinio įkaito, kuriais perleidžiama nuosavybės teisė, naudojimo, įskaitant tai, ar kliento išpareigojimas įmonei yra mažas arba labai mažas;
 - (b) ar kliento lėšų ar finansinių priemonių, dėl kurių sudaromi susitarimai dėl finansinio įkaito, kuriais perleidžiama nuosavybės teisė, suma gerokai viršija kliento išpareigojimą ar net yra neribota, jei apskritai klientas turi išpareigojimų įmonei; ir
 - (c) ar dėl visų klientų finansinių priemonių ar lėšų sudaryti susitarimai dėl finansinio įkaito, kuriais perleidžiama nuosavybės teisė, nepaisant to, kokį išpareigojimą kiekvienas klientas turi įmonės atžvilgiu.
3. Naudodamos susitarimus dėl finansinio įkaito, kuriais perleidžiama nuosavybės teisė, investicinės įmonės profesionaliesiems klientams ir tinkamoms sandorio šalims akcentuoja susijusią riziką ir poveikį, kurį bet kuris susitarimas dėl finansinio įkaito, kuriuo perleidžiama nuosavybės teisė, turi kliento finansinėms priemonėms ir lėšoms.

7 straipsnis

Klientų turto apsaugos valdymo priemonės

Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės paskirtų vieną pareigūną, turintį pakankamai įgūdžių ir įgaliojimų, kuris būtų konkrečiai atsakingas už įmonių pareigų, susijusių su klientų finansinių priemonių ir lėšų apsauga, vykdymo klausimus.

Valstybės narės leidžia investicinėms įmonėms visapusiškai laikantis šios direktyvos nuspręsti, ar paskirtasis pareigūnas vykdys vien šią užduotį, ar jis gali veiksmingai vykdyti pareigas būdamas atsakingas ir už kitus klausimus.

8 straipsnis

Išorės auditorių ataskaitos

Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės užtikrintų, jog jų išorės auditoriai ne rečiau kaip kartą per metus pateiktų įmonės buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai ataskaitą dėl įmonės priemonių pagal Direktyvos 2014/65/ES 16 straipsnio 8, 9 ir 10 dalis bei šių skyrių adekvatumo.

III SKYRIUS

PRODUKTŲ VALDYMO REIKALAVIMAI

9 straipsnis

Finansines priemones teikiančių investicinių įmonių produktų valdymo pareigos

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, teikdamos finansines priemones, t. y. kurdamos, vystydamos, išleisdamos ir (arba) formuodamos finansines priemones, laikytųsi šio straipsnio.

Valstybės narės reikalauja, kad finansines priemones teikiančios investicinės įmonės tikslingai ir proporcingai laikytųsi atitinkamų 2–15 dalių reikalavimų, atsižvelgdamos į finansinės priemonės, investicinės paslaugos ir produkto tikslinės rinkos pobūdį.

2. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės nustatytų, įgyvendintų ir palaikytų procedūras ir priemones, skirtas užtikrinti, kad finansinių priemonių teikimas atitiktų reikalavimus dėl tinkamo interesų konfliktų, įskaitant atlygį, valdymo. Visų pirma, finansines priemones teikiančios investicinės įmonės užtikrina, kad finansinės priemonės struktūra, įskaitant jos savybes, neturėtų neigiamo poveikio galutiniams klientams ir nesukeltų rinkos vientisumo problemų sudarydama sąlygas įmonei sumažinti ir (arba) perleisti nuosavą riziką arba rizikos poziciją, susijusią su produkto pagrindiniu turtu, jei investicinė įmonė pagrindinį turtą jau laiko savo sąskaita.

3. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės išanalizuotų galimus interesų konfliktus kiekvieną kartą, kai teikiama finansinė priemonė. Visų pirma įmonės įvertina, ar dėl finansinės priemonės susidaro tokia situacija, kai galutiniams klientams gali būti daromas neigiamas poveikis, jei jie prisiima:

(a) rizikos poziciją, priešingą rizikos pozicijai, kurią anksčiau turėjo pati įmonė; arba

(b) rizikos poziciją, priešingą rizikos pozicijai, kurią įmonė nori turėti pardavusi produktą.

4. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, prieš nusprendamos pateikti produktą rinkai, apsvarstytų, ar finansinė priemonė kelia grėsmę finansų rinkų tvarkingam veikimui arba stabilumui.

5. Valstybės narės reikalauja iš investicinių įmonių užtikrinti, kad atitinkami darbuotojai, dalyvaujantys teikiant finansines priemones, turėtų profesinių žinių, būtinų siekiant suprasti finansinių priemonių, kurias jos ketina teikti, požymius ir riziką.

6. Valstybės narės reikalauja iš investicinių įmonių užtikrinti, kad valdymo organas veiksmingai kontroliuotų įmonės produktų valdymo procesą. Investicinės įmonės užtikrina, kad valdymo organui teikiamose atitikties ataskaitose būtų sistemingai pateikiama informacija apie įmonės teikiamas finansines priemones, įskaitant informaciją apie platinimo strategiją. Investicinės įmonės, gavusios savo kompetentingos institucijos prašymą, jai pateikia šias ataskaitas.

7. Valstybės narės iš investicinių įmonių reikalauja užtikrinti, kad atitikties funkciją vykdančias asmenys stebėtų produktų valdymo priemonių raidą ir periodinę peržiūrą, kad nustatytų riziką, jog įmonė nevykdys šiame straipsnyje nustatytų pareigų.

8. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, kurios bendradarbiauja siekdamos kurti, vystyti, leisti ir (arba) formuoti produktą, įskaitant bendradarbiavimą su subjektais, kurie neturi veiklos leidimų ir nėra prižiūrimi pagal Direktyvą 2014/65/ES, arba trečiųjų valstybių įmonėmis, rašytiniame susitarime apibrėžtų tarpusavio atsakomybę.

9. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės pakankamai išsamiai identifikuotų galimą tikslinę kiekvienos finansinės priemonės rinką ir patikslintų klientų, kurių poreikius, požymius ir tikslus finansinė priemonė atitinka, tipą (-us). Vykdydama šį procesą įmonė identifikuoja klientų, kurių poreikių, požymių ir tikslų finansinė priemonė neatitinka, grupę (-es). Jei investicinės įmonės bendradarbiauja siekdamos pateikti finansinę priemonę, reikia identifikuoti tik vieną tikslinę rinką.

Finansines priemones, kurios platinamos per kitas investicines įmones, teikiančios investicinės įmonės nustato klientų, kuriems produktas skirtas, poreikius ir požymius remdamosi teorinėmis žiniomis apie finansinę priemonę ar panašias finansines priemones, finansų rinkas ir galimų galutinių klientų poreikius, požymius bei tikslus ir su tuo susijusia ankstesne patirtimi.

10. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės atliktų savo finansinių priemonių scenarijų analizę, per kurią įvertintų produkto keliamą prastų rezultatų galutiniams klientams riziką ir kokiomis aplinkybėmis tie rezultatai gali būti gauti. Investicinės įmonės įvertina finansinę priemonę neigiamomis sąlygomis, kurios apima pasekmes, jei, pvz.:

(a) pablogėtų rinkos sąlygos;

(b) teikėjas arba trečioji šalis, dalyvaujanti teikiant finansinę priemonę ir (arba) jai veikiant, patirtų finansinių sunkumų arba materializuotųsi kita sandomio šalies rizika;

- (c) finansinė priemonė nebūtų komerciškai perspektyvi arba
- (d) finansinės priemonės paklausa būtų daug didesnė, negu numatyta, o dėl to kiltų spaudimas įmonės ištekliais ir (arba) pagrindinės priemonės rinkai.

11. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės nustatytų, ar finansinė priemonė atitinka identifikuotus tikslinės rinkos poreikius, požymius ir tikslus, be kita ko, išnagrinėdamos šiuos elementus:

- (a) finansinės priemonės rizikos ir grąžos pobūdis atitinka tikslinę rinką ir
- (b) finansinės priemonės struktūrą lemia klientui naudingos savybės, o ne verslo modelis, pagal kurį pelnas priklauso nuo prastų rezultatų klientui.

12. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės apsvaistytų finansinės priemonės atžvilgiu siūlomą apmokestinimo struktūrą, be kita ko, išnagrinėdamos šiuos elementus:

- (a) finansinės priemonės išlaidos ir mokesčiai atitinka tikslinės rinkos poreikius, tikslus ir požymius;
- (b) mokesčiai nemažina finansinės priemonės grąžos lūkesčių, pvz., jei išlaidos ar mokesčiai yra lygūs beveik visai numatamai mokestinei naudai, susijusiai su finansine priemone, tą naudą viršija arba panaikina; ir
- (c) finansinės priemonės apmokestinimo struktūra yra pakankamai skaidri tikslinei rinkai, pvz., ja nedangstomi mokesčiai ir ji nėra per daug sudėtinga, kad nebūtų galima jos suprasti.

13. Valstybės narės reikalauja iš investicinių įmonių užtikrinti, kad, teikiant informaciją apie finansinę priemonę platintojams, būtų teikiama informacija apie tinkamus finansinės priemonės platinimo kanalus, produkto patvirtinimo procesą ir tikslinės rinkos vertinimą ir ta informacija būtų pakankamos kokybės, kad platintojai galėtų tinkamai suprasti ir rekomenduoti arba parduoti finansinę priemonę.

14. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės reguliariai peržiūrėtų savo teikiamas finansines priemones, atsižvelgdamos į visus įvykius, kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos galimai rizikai, kylančiai identifikuotai tikslinei rinkai. Investicinės įmonės apsvaisto, ar finansinė priemonė ir toliau atitinka tikslinės rinkos poreikius, požymius bei tikslus, taip pat ar ji platinama tikslinei rinkai, ar pasiekia klientus, kurių poreikių, požymių ir tikslų ji neatitinka.

15. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės peržiūrėtų finansines priemones prieš jas papildomai išleisdamos arba iš naujo pateikdamos rinkai, jei jos žino apie kokį nors įvykį, kuris galėtų turėti reikšmingos įtakos galimai rizikai, kylančiai investuotojams, ir reguliariai įvertintų, ar finansinės priemonės veikia, kaip numatyta. Investicinės įmonės nustato, kokiais intervalais peržiūrėti savo finansines priemones, remdamosi atitinkamais veiksniais, įskaitant veiksniais, susijusius su vykdomų investavimo strategijų sudėtingumu arba novatoriškumu. Be to, įmonės identifikuoja esminius įvykius, kurie turėtų įtakos su finansine priemone susijusiai galimai rizikai arba grąžos lūkesčiams, kaip antai:

- (a) ribos peržengimą, kuris paveiks finansinės priemonės grąžos pobūdį; arba
- (b) tam tikrų emitentų, kurių vertybiniai popieriai arba garantijos galėtų turėti poveikio finansinės priemonės rezultatams, mokumą.

Valstybės narės užtikrina, kad tokių įvykių atveju investicinės įmonės imtųsi tinkamų veiksmų, kurie gali būti šie:

- (a) atitinkamos informacijos apie įvykį ir jo pasekmes finansinei priemonei pateikimas klientams ar finansinės priemonės platintojams, jei investicinė įmonė finansinės priemonės nesiūlo ir neparduoda tiesiogiai klientams;
- (b) produkto patvirtinimo proceso pakeitimas;
- (c) papildomo finansinės priemonės išleidimo sustabdymas;
- (d) finansinės priemonės pakeitimas siekiant išvengti nesąžiningų sutartinių sąlygų;

- (e) apsvarstymas, ar finansinių priemonių pardavimo kanalai yra tinkami, jei įmonės sužino, kad finansinė priemonė nėra parduodama taip, kaip numatyta;
- (f) susisiekimas su platintoju platinimo proceso pakeitimams aptarti;
- (g) santykių su platintoju nutraukimas arba
- (h) atitinkamos kompetentingos institucijos informavimas.

10 straipsnis

Platintojų produktų valdymo pareigos

1. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, priimdamos sprendimą dėl jų pačių ar kitų įmonių išleidžiamų finansinių priemonių ir paslaugų, kurias jos ketina siūlyti arba rekomenduoti klientams, asortimento, tikslingai ir proporcingai laikytųsi atitinkamų reikalavimų, nustatytų 2–10 dalyse, atsižvelgdamos į finansinės priemonės, investicinės paslaugos ir produkto tikslinės rinkos pobūdį.

Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, siūlydamos ar rekomenduodamos finansines priemones, teikiamas subjektų, kuriems netaikoma Direktyva 2014/65/ES, taip pat laikytųsi Direktyvos 2014/65/ES reikalavimų. Vykdydamos šį procesą tokios investicinės įmonės nustato veiksmingas priemones, kuriomis užtikrinama, kad jos iš šių teikėjų gautų pakankamai informacijos apie šias finansines priemones.

Investicinės įmonės nustato atitinkamos finansinės priemonės tikslinę rinką, net jei teikėjas tikslinės rinkos nėra apibrėžęs.

2. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės nustatytų tinkamas produktų valdymo priemones, skirtas užtikrinti, kad produktai ir paslaugos, kuriuos jos ketina siūlyti ar rekomenduoti, atitiktų identifiкуotos tikslinės rinkos poreikius, požymius bei tikslus ir kad numatyta platinimo strategija atitiktų identifiкуotą tikslinę rinką. Investicinės įmonės tinkamai identifiкуoja ir įvertina klientų, kuriems jos ketina skirti daugiausia dėmesio, aplinkybes ir poreikius, kad užtikrintų, jog dėl komercinio ar finansavimo spaudimo nenukentėtų klientų interesai. Vykdydamos šį procesą įmonės identifiкуoja klientų, kurių poreikių, požymių ir tikslų produktas ar paslauga neatitinka, grupes.

Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės iš teikėjų, kuriems taikoma Direktyva 2014/65/ES, gautų informaciją, kuri padėtų susidaryti būtiną supratimą ir įgyti žinių apie produktus, kuriuos jos ketina rekomenduoti ar parduoti, siekiant užtikrinti, kad šie produktai būtų platinami atsižvelgiant į identifiкуotos tikslinės rinkos poreikius, požymius ir tikslus.

Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės imtųsi visų pagrįstų veiksmų siekdamas užtikrinti, kad ir iš teikėjų, kuriems Direktyva 2014/65/ES netaikoma, jos gautų tinkamą ir patikimą informaciją, siekiant užtikrinti, kad produktai būtų platinami atsižvelgiant į tikslinės rinkos požymius, tikslus ir poreikius. Jei atitinkama informacija nėra viešai prieinama, platintojas imasi visų pagrįstų veiksmų, kad tokią atitinkamą informaciją gautų iš teikėjo ar jo agento. Priimtina viešai prieinama informacija yra informacija, kuri yra aiški, patikima ir parengta laikantis norminių reikalavimų, pvz., informacijos atskleidimo reikalavimų pagal Direktyvą 2003/71/EB ⁽¹⁾ arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/109/EB ⁽²⁾. Ši pareiga yra aktuali, kai produktai parduodami pirminėse ir antrinėse rinkose, ir taikoma proporcingai, priklausomai nuo to, ar įmanoma gauti viešai prieinamą informaciją, ir nuo produkto sudėtingumo.

Investicinės įmonės iš teikėjų gautą informaciją ir informaciją apie savo klientus naudoja tikslinei rinkai ir platinimo strategijai identifiкуuoti. Jei investicinė įmonė veikia ir kaip teikėja, ir kaip platintoja, reikia atlikti tik vieną tikslinės rinkos vertinimą.

⁽¹⁾ 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir tarybos Direktyva 2003/71/EB dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi visuomenei ar įtraukiami į prekybos sąrašą, ir iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB (OL L 345, 2003 12 31, p. 64).

⁽²⁾ 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB (OL L 390, 2004 12 31, p. 38).

3. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės, priimdamos sprendimą dėl savo siūlomų ar rekomenduojamų finansinių priemonių ir paslaugų asortimento, palaikytų procedūras ir priemones, skirtas užtikrinti atitiktį visiems taikomiems reikalavimams pagal Direktyvą 2014/65/ES, įskaitant reikalavimus, susijusius su informacijos atskleidimu, tinkamumo ar priimtino vertinimu, paskatomis ir tinkamu interesų konfliktų valdymu. Šiomis aplinkybėmis elgiamasi ypač apdairiai, jei platintojai ketina siūlyti ar rekomenduoti naujus produktus arba jų teikiamos paslaugos skiriasi.
4. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės periodiškai peržiūrėtų ir atnaujintų savo produktų valdymo priemones, siekdamos užtikrinti, kad jos tebebūtų patikimos ir atitiktų paskirtį, ir prireikus imtųsi tinkamų veiksmų.
5. Valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės reguliariai peržiūrėtų savo siūlomus ar rekomenduojamus investicinius produktus ir teikiamas paslaugas, atsižvelgdamos į visus įvykius, kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos galimai rizikai, kylančiai identifikuotai tikslinei rinkai. Įmonės įvertina bent jau tai, ar produktas ar paslauga tebeatitinka identifikuotos tikslinės rinkos poreikius, požymius bei tikslus ir ar numatyta platinimo strategija tebėra tinkama. Įmonės persvarsto tikslinę rinką ir (arba) atnaujina produkto valdymo priemones, sužinojusios, kad neteisingai identifikavo tikslinę konkretaus produkto ar paslaugos rinką arba kad produktas ar paslauga nebeatitinka identifikuotos tikslinės rinkos aplinkybių, pvz., jei dėl rinkos pokyčių produktas tampa nelikvidus arba labai kintamas.
6. Valstybės narės iš investicinių įmonių reikalauja užtikrinti, kad jų atitikties funkciją vykdančias asmenys prižiūrėtų produktų valdymo priemonių raidą ir periodinę peržiūrą, kad nustatytų riziką, jog bus nevykdomos šiame straipsnyje nustatytos pareigos.
7. Valstybės narės iš investicinių įmonių reikalauja užtikrinti, kad atitinkami darbuotojai turėtų profesinių žinių, būtinų siekiant suprasti produktą, kuriuos jos ketina siūlyti ar rekomenduoti, ir teikiamų paslaugų požymius ir riziką, taip pat identifikuotos tikslinės rinkos poreikius, požymius ir tikslus.
8. Valstybės narės iš investicinių įmonių reikalauja užtikrinti, kad valdymo organas veiksmingai kontroliuotų įmonės produktų valdymo procesą, siekiant nustatyti atitinkamoms tikslinėms rinkoms jų siūlomų ar rekomenduojamų investicinių produktų ir teikiamų paslaugų asortimentą. Investicinės įmonės užtikrina, kad valdymo organui teikiamose atitikties ataskaitose būtų sistemingai pateikiama informacija apie jų siūlomus ar rekomenduojamus produktus ir teikiamas paslaugas. Atitikties ataskaitos pateikiamos kompetentingoms institucijoms, jei jos to paprašo.
9. Valstybės narės užtikrina, kad platintojai teikėjams pateiktų informaciją apie pardavimą ir prireikus informaciją apie minėtas peržiūras, kurios padėtų teikėjams atlikti produktų peržiūras.
10. Valstybės narės užtikrina, kad jei platindamos produktą ar paslaugą bendradarbiauja skirtingos įmonės, galutinė atsakomybė už šiame straipsnyje nustatytų produktų valdymo pareigų vykdymą tektų investicinei įmonei, turinčiai tiesioginių santykių su klientais. Tačiau tarpinės investicinės įmonės:
- (a) užtikrina, kad atitinkama informacija apie produktus būtų perduota iš teikėjo galutiniam platintojui grandinėje;
 - (b) jei teikėjas prašo informacijos apie produktų pardavimą, kad vykdytų jam taikomas produktų valdymo pareigas, sudaro sąlygas jam ją gauti ir
 - (c) prireikus teikiamos paslaugos atžvilgiu laikosi teikėjams nustatytų produktų valdymo pareigų.

IV SKYRIUS

PASKATOS

11 straipsnis

Paskatos

1. Valstybės narės iš investicinių įmonių, kurios už investicinės paslaugos ar papildomos paslaugos klientui teikimą moka mokestį ar komisinį atlyginimą arba teikia nepiniginę naudą arba kurioms yra mokamas mokestis ar komisinis atlyginimas arba teikiama nepiniginė nauda, reikalauja užtikrinti, kad visuomet būtų laikomasi visų sąlygų, nustatytų Direktyvos 2014/65/ES 24 straipsnio 9 dalyje, ir reikalavimų, nustatytų 2–5 dalyse.

2. Laikoma, kad mokestis, komisinis atlyginimas ar nepiniginė nauda yra nustatyti taip, kad gerintų atitinkamos paslaugos klientui kokybę, jei laikomasi visų šių sąlygų:

- (a) jie pateisinami tuo, kad proporcingai gautų paskatų lygiui atitinkamam klientui teikiamos papildomos arba aukštesnio lygio paslaugos, kaip antai:
 - i) teikiamos konsultacijos dėl investicijų, kurios nėra nepriklausomos ir yra susijusios su įvairiomis tinkamomis finansinėmis priemonėmis, įskaitant tinkamą trečiųjų šalių, neturinčių glaudžių ryšių su investicine įmone, teikiamų priemonių skaičių, ir galimybę gauti tas įvairias tinkamas finansines priemones;
 - ii) teikiamos konsultacijos dėl investicijų, kurios nėra nepriklausomos, arba kartu su: pasiūlymu klientui bent kartą per metus įvertinti tolesnį finansinių priemonių, į kurias klientas investavo, tinkamumą; arba kartu su kita nuolatine paslauga, kuri gali būti vertinga klientui, pvz., konsultacijomis dėl kliento turto siūlomo optimalaus paskirstymo; arba
 - iii) už konkurencingą kainą teikiama galimybė gauti įvairių finansinių priemonių, kurios gali atitikti kliento poreikius, įskaitant tinkamą trečiųjų šalių, neturinčių glaudžių ryšių su investicine įmone, teikiamų priemonių skaičių, kartu teikiant arba pridėtinės vertės priemones, kaip antai objektyvios informacijos priemones, kurios padeda atitinkamam klientui priimti sprendimus dėl investicijų arba jam sudaro sąlygas stebėti, modeliuoti ir koreguoti finansinių priemonių, į kurias jis investavo, asortimentą, arba teikiant periodines ataskaitas dėl rezultatų ir išlaidų bei mokesčių, susijusių su finansinėmis priemonėmis;
- (b) jie nėra tiesiogiai naudingi įmonei gavėjai, jos akcininkams arba darbuotojams be apčiuopiamos naudos atitinkamam klientui;
- (c) jie pateisinami tuo, kad atitinkamas klientas už nuolatinę paskatą gauna nuolatinę naudą.

Mokestis, komisinis atlyginimas ar nepiniginė nauda nėra laikomi priimtinais, jei atitinkamų paslaugų klientui teikimas dėl mokesčio, komisinio atlyginimo ar nepiniginės naudos yra šališkas arba iškreiptas.

3. Investicinės įmonės 2 dalyje nustatytų reikalavimų laikosi nuolat, kol moka arba gauna mokestį, komisinį atlyginimą ar nepiniginę naudą.

4. Investicinės įmonės įrodymus, kad įmonės sumokėti arba gauti mokesčiai, komisiniai atlyginimai ar nepiniginė nauda yra nustatyti taip, kad gerintų atitinkamos paslaugos klientui kokybę, saugo:

- (a) tvarkydamos vidinį visų mokesčių, komisinių atlyginimų ir nepiniginės naudos, kuriuos investicinė įmonė gavo iš trečiosios šalies už investicinių ar pagalbinių paslaugų teikimą, sąrašą ir
- (b) registruodamos, kaip mokesčiai, komisiniai atlyginimai ir nepiniginė nauda, kuriuos investicinė įmonė sumokėjo arba gavo arba ketina naudoti, gerina atitinkamiems klientams teikiamų paslaugų kokybę ir kokių veiksmų imtasi, kad nebūtų pakenkta įmonės pareigai veikti garbingai, sąžiningai ir profesionaliai, kuo labiau atsižvelgiant į kliento interesus.

5. Kiek tai susiję su mokėjimais ar nauda, gauta iš trečiųjų šalių arba joms sumokėta, investicinės įmonės klientui atskleidžia šią informaciją:

- (a) prieš suteikdama atitinkamą investicinę ar pagalbinę paslaugą, investicinė įmonė klientui atskleidžia informaciją apie atitinkamą mokėjimą ar naudą pagal Direktyvos 2014/65/ES 24 straipsnio 9 dalies antrą pastraipą. Nedidelės nepiniginės naudos aprašas gali būti bendro pobūdžio. Kita nepiniginė nauda, kurią investicinė įmonė gavo ar suteikė už klientui teikiamą investicinę paslaugą, yra įkainojama ir informacija apie ją atskleidžiama atskirai;
- (b) jei investicinė įmonė negalėjo *ex ante* nustatyti gautino ar mokėtino mokėjimo ar naudos sumos ir vietoje to klientui atskleidė informaciją apie tos sumos apskaičiavimo metodą, informaciją apie tikslią gauto ar sumokėto mokėjimo ar naudos sumą savo klientams ji taip pat pateikia *ex post*; ir
- (c) bent kartą per metus, kol investicinė įmonė už atitinkamiems klientams teikiamas investicines paslaugas gauna (nuolatines) paskatas, ji individualiai informuoja savo klientus apie faktinę gautų arba sumokėtų mokėjimų arba naudos sumą. Nedidelės nepiniginės naudos aprašas gali būti bendro pobūdžio.

Igyvendindamos šiuos reikalavimus, investicinės įmonės atsižvelgia į išlaidų ir mokesčių taisykles, nustatytas Direktyvos 2014/65/ES 24 straipsnio 4 dalies c punkte ir Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2017/565 ⁽¹⁾ 50 straipsnyje.

Jei veikiant platinimo kanalui dalyvauja daugiau įmonių, kiekviena investicinė įmonė, teikianti investicinę ar pagalbinę paslaugą, vykdo savo pareigas atskleisti informaciją savo klientams.

12 straipsnis

Su nepriklausomomis konsultacijomis dėl investicijų arba portfelio valdymo paslaugomis susijusios paskatos

1. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, teikiančios nepriklausomas konsultacijas dėl investicijų arba portfelio valdymo paslaugas, klientams grąžintų visus mokesčius, komisinius atlyginimus ar bet kokią piniginių atlygį, kuriuos už tam klientui teikiamas paslaugas sumoka arba teikia trečioji šalis arba trečiosios šalies vardu veikiantis asmuo, kuo skubiau po jų gavimo. Visa mokesčių, komisinių atlyginimų ar piniginių atlygio, kurie gauti iš trečiųjų šalių už nepriklausomas konsultacijas dėl investicijų arba portfelio valdymą, suma pervedama klientui.

Investicinės įmonės nustato ir įgyvendina politiką, kuria užtikrinama, kad visi mokesčiai, komisiniai atlyginimai ar piniginis atlygis, kuriuos už nepriklausomas konsultacijas dėl investicijų arba portfelio valdymą sumoka arba teikia trečioji šalis arba trečiosios šalies vardu veikiantis asmuo, būtų paskirstyti ir pervesti kiekvienam atskiram klientui.

Investicinės įmonės klientus informuoja apie jiems pervestus mokesčius, komisinius atlyginimus ar bet kokią piniginių atlygį, pvz., klientui teikdamos periodinius pranešimus.

2. Investicinės įmonės, teikiančios nepriklausomas konsultacijas dėl investicijų ar portfelio valdymo paslaugas, nepriima nepiniginės naudos, kuri nėra laikoma priimtina nedidele nepinigine nauda pagal 3 dalį.

3. Toliau nurodyta nauda yra laikoma priimtina nedidele nepinigine nauda tik tuomet, jei ji yra:

- (a) informacija ar dokumentai, susiję su finansine priemone ar investicine paslauga, yra bendro pobūdžio arba pritaikyti taip, kad atspindėtų atskiro kliento aplinkybes;
- (b) trečiosios šalies pateikta rašytinė medžiaga, kurią užsakė arba apmokėjo įmonė emitentė arba galima emitentė savo naujai emisijai reklamuoti arba jei trečioji šalis pagal sutartį yra įpareigota ir gauna atlygį iš emitento tokiai medžiagai nuolat rengti, su sąlyga, kad toje medžiagoje būtų aiškiai atskleidžiama informacija apie šiuos santykius ir kad ta medžiaga būtų vienu metu prieinama visoms investicinėms įmonėms, norinčioms ją gauti, arba plačiai visuomenei;
- (c) dalyvavimas konferencijose, seminaruose ir kituose mokymuose apie konkrečios finansinės priemonės ar investicinės paslaugos naudą ir savybes;
- (d) pagrįstos *de minimis* vertės svetingumas, pvz., maistas ir gėrimai per verslo susitikimą ar konferenciją, seminarą ar kitus mokymus, minėtus c punkte; ir
- (e) kita nedidelė nepiniginė nauda, kurią valstybė narė laiko galinčia pagerinti klientui teikiamos paslaugos kokybę ir kuri, atsižvelgiant į bendrą vieno subjekto ar subjektų grupės teikiamos naudos lygį, dėl savo apimties ir pobūdžio yra laikoma negalinčia trukdyti investicinei įmonei vykdyti savo pareigą veikti kuo labiau atsižvelgiant į kliento interesus.

Priimtina nedidelė nepiniginė nauda yra pagrįsta bei proporcinga ir tokios apimties, kad ji negali daryti įtakos investicinės įmonės elgesiui jokių būdu, kuris žalingas atitinkamo kliento interesams.

Informacija apie nedidelę nepiniginę naudą atskleidžiama prieš klientams suteikiant atitinkamas investicines ar pagalbines paslaugas. Pagal 11 straipsnio 5 dalies a punktą nedidelės nepiniginės naudos aprašas gali būti bendro pobūdžio.

⁽¹⁾ 2016 m. balandžio 25 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/565, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma nuostatomis dėl investicinių įmonių organizacinių reikalavimų bei veiklos sąlygų ir toje direktyvoje apibrėžtų terminų (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

13 straipsnis

Su tyrimais susijusios paskatos

1. Valstybės narės užtikrina, kad trečiųjų šalių tyrimo paslaugų teikimas investicinėms įmonėms, klientams teikiančioms portfelio valdymo arba kitas investicines ar pagalbines paslaugas, nelaikomos paskata, jei jos gaunamos mainais už kuriuos nors iš išvardytų mokėjimų:

- a) tiesioginius mokėjimus, investicinės įmonės atliekamus iš jos nuosavų išteklių;
- b) mokėjimus iš atskiros mokėjimo už tyrimą sąskaitos, kurią kontroliuoja investicinė įmonė, jei laikomasi šių su sąskaitos valdymu susijusių sąlygų:
 - i) mokėjimo už tyrimą sąskaita finansuojama iš specialaus, kliento mokamo tyrimo mokesčio;
 - ii) sukurdamos mokėjimo už tyrimą sąskaitą ir su savo klientais susitardamos dėl tyrimo mokesčio, investicinės įmonės nustato ir reguliariai vertina tyrimo biudžetą, kaip vidinę administracinę priemonę;
 - iii) investicinė įmonė atsako už mokėjimo už tyrimą sąskaitą;
 - iv) investicinė įmonė reguliariai vertina perkamų tyrimų kokybę remdamasi patikimais kokybės kriterijais ir jų galimybėmis prisidėti prie geresnių sprendimų dėl investavimo.

Kiek tai susiję su pirmos pastraipos b punktu, jei investicinė įmonė naudoja mokėjimo už tyrimą sąskaitą, ji klientams pateikia šią informaciją:

- a) prieš klientams suteikiant investicinę paslaugą – informaciją apie biudžete numatytą tyrimams skirtą sumą ir apskaičiuoto tyrimo mokesčio sumą kiekvienam iš jų;
- b) metinę informaciją apie visas išlaidas, kurias kiekvienas iš jų patyrė už trečiųjų šalių atliktus tyrimus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad investicinė įmonė, valdanti mokėjimo už tyrimą sąskaitą, taip pat privalėtų, jos klientams arba kompetentingoms institucijoms paprašius, pateikti santrauką, kurioje nurodomi paslaugų teikėjai, kuriems sumokėta iš šios sąskaitos, visa suma, kuri jiems išmokėta per apibrėžtą laikotarpį, investicinės įmonės gauta nauda ir paslaugos ir tai, kokią tam laikotarpiui įmonės nustatyto biudžeto dalį sudaro visa iš sąskaitos išmokėta suma, nurodant visas nuolaidas arba į kitą laikotarpį perkeltas lėšas, jei sąskaitoje yra likusių lėšų. Taikant 1 dalies b punkto i papunktį specialus tyrimo mokestis yra:

- (a) grindžiamas tik tyrimo biudžetu, nustatytu investicinės įmonės siekiant įvertinti trečiųjų šalių tyrimų, susijusių su jos klientams teikiamomis investicinėmis paslaugomis, poreikį; ir
- (b) nesusijęs su klientų vardu įvykdytų sandorių apimtimi ir (arba) verte.

3. Pagal kiekvieną veiklos priemonę, skirtą kliento tyrimo mokesčiui rinkti, jei jis renkamas ne atskirai, bet kartu su komisiniu atlyginimu už sandorius, yra nurodomas atskirai identifikuojamas tyrimo mokestis ir ta veiklos priemonė visiškai atitinka 1 dalies pirmos pastraipos b punkte ir 1 dalies antroje pastraipoje nustatytas sąlygas.

4. Visa gautų tyrimo mokesčių suma negali viršyti tyrimo biudžeto.

5. Investicinė įmonė savo investicijų valdymo susitarime arba bendrosiose veiklos sąlygose su klientais susitaria dėl tyrimo mokesčio, kurio biudžetą įmonė sudaro, ir dėl dažnumo, kuriuo specialus tyrimo mokestis bus atskaitomas iš kliento išteklių per metus. Tyrimo biudžetas didinamas tik klientams pateikus aiškią informaciją apie numatomą jo padidinimą. Jei laikotarpio pabaigoje mokėjimo už tyrimą sąskaitoje susidaro perteklius, įmonė turi būti nustačiusi procesą, pagal kurį tos lėšos grąžinamos klientui arba įskaitomos į tyrimo biudžetą ir mokestį apskaičiuojant ateinančiam laikotarpiui.

6. Taikant 1 dalies pirmos pastraipos b punkto ii papunktį, tyrimo biudžetą valdo tik investicinė įmonė ir jis grindžiamas pagrįstu trečiųjų šalių tyrimų poreikio vertinimu. Tyrimo biudžeto paskirstymui trečiųjų šalių tyrimams pirkti yra taikomos tinkamos kontrolės priemonės ir vyresniosios vadovybės priežiūra, siekiant užtikrinti, kad jis būtų valdomas ir naudojamas kuo labiau atsižvelgiant į įmonės klientų interesus. Tos kontrolės priemonės apima aiškią mokėjimų, atliktų tyrimų vykdytojams, ir to, kaip išmokėtos sumos buvo nustatytos atsižvelgiant į 1 dalies b punkto iv papunktį nurodytus kokybės kriterijus, audito seką. Investicinės įmonės tyrimo biudžeto ir mokėjimo už tyrimą sąskaitos nenaudoja vidiniams tyrimams finansuoti.

7. Taikant 1 dalies b punkto iii papunktį, investicinė įmonė mokėjimo už tyrimą sąskaitos administravimą gali perduoti trečiajai šaliai, jei tokia priemonė sudaro geresnes sąlygas pirkti trečiųjų šalių tyrimus ir atlikti mokėjimus tyrimų vykdytojams investicinės įmonės vardu nepagrįstai nevėluojant ir laikantis investicinės įmonės nurodymo.

8. Taikant 1 dalies b punkto iv papunktį, investicinės įmonės visus būtinus elementus nustato rašytinėje politikoje ir ją pateikia savo klientams. Joje taip pat aptariama, koku mastu tyrimai, perkami naudojant mokėjimo už tyrimą sąskaitą, gali būti naudingi klientų portfeliams, be kita ko, prireikus atsižvelgiant į įvairių tipų portfeliams taikomas investavimo strategijas, ir požiūris, kurio įmonė laikysis tokioms išlaidoms sąžiningai paskirstyti skirtingų klientų portfeliams.

9. Vykdydamos paslaugas teikianti investicinė įmonė identifikuoja atskirus mokesčius už šias paslaugas, kurie atspindi tik sandorio įvykdymo kainą. Kai ta pati investicinė įmonė investicinėms įmonėms, įsteigtoms Sąjungoje, teikia kitą naudą ar paslaugą, kiekvienu atveju taikomas atskirai identifikuojamas mokestis; tos naudos ar paslaugų teikimo ir mokesčių už jas neveikia ir nesąlygoja mokėjimo už vykdydamos paslaugas dydžiai.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2017 m. liepos 3 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2018 m. sausio 3 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

15 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

16 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2016 m. balandžio 7 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER